

Spökrundan

Kultur- och naturstig i Horda

Initiativet till kultur- och naturstigen inleddes med att boende i Horda uppmärksammade Värnamo kommun om kultur- och naturvärden i området. Länsstyrelsen i Jönköpings län kontaktades och bl.a. utfördes en inventering av jordkällaren vid Västra vägen. Jordkällaren är sannolikt uppförd i mitten av 1800-talet och tillhörde ursprungligen Horda Södragården. Renoveringen av jordkällaren utfördes 2016 av Värnamo Arbetsmarknadscenter enligt rekommendationer av länsstyrelsen. Renoveringen och restaureringen har utförts i samverkan av Värnamo kommun med Länsstyrelsen i Jönköpings län, lokala företag, Horda vägförening samt Hembygdsföreningen i Rydaholm och Horda.

Här intill är en äldre hagmark med värdefulla natur- och kulturmiljöer. Området är ett resultat av flera generationers brukade och hävd av landskapet. Flera skötselåtgärder har utförts i samverkan med skogsstyrelsen i syfte att gynna och åskådliggöra natur- och kulturmiljövärdena. Området har gallrats för att återställa det tidigare mer öppnare och ljusare kulturlandskapet. För att hålla landskapet öppet kommer området att betas kontinuerligt. Hagmarken innehåller flera naturvärden som är kopplade till det tidigare odlingslandskapet. Grova och döda lövträd erbjuder goda livsmiljöer för insekter och fåglar. Trädslag som ek, apel och hassel är rester av ett äldre och mer öppet betes- och jordbrukslandskap.

I mitten av hagmarken finns även kulturmiljön efter Ekhaga handelsträdgård som hade sin verksamhet under första hälften av 1900-talet. Här återfinns stengrunder efter ett bostadshus, handelsträdgårdens båda växthus, välbevarade stenmurar och grindstolpar. Från Ekhaga handelsträdgårdens tid återstår även rester av trädgårdsland, fruktträd och bärbuskar. I hagmarken finns även ett stort antal äldre välbevarade stenmurar och odlingsrösen. Dessa kulturlämningar har ett äldre ursprung än etableringen av handelsträdgården.

”Stollavallen”, den äldsta fotbollsplanen i Horda, fanns tidigare i den västra delen av hagmarken. Namnet kommer av närheten till det dåvarande vårdhemmet på Sölarydsvägen.

Namnet ”Spökrundan” har sitt ursprung av att handelsträdgården och bostadshuset länge stod övergivna och att stigsträckningen genom området då kunde upplevas som lite kusligt. Stigarna är fortfarande flitigt nyttjande för rekreation av boende i Horda.

Under 2017 invigdes en vandringsstig, ca 1 km som är markerad med rödfärgade stolpar och orienteringspilar. Stigen följer äldre befintliga stigar och vägar. Informationsskyltar finns placerade vid jordkällaren, f d Ekhaga handelsträdgård och här vid korsningen Kaprifolvägen och Sölarydsvägen.